

MFRs tale til Tænketanken Europas Årskonference 2018

1. Indledning: Europa for folket

- Tak for invitationen. 2018 bliver et vigtigt år for EU: Vi skal have styr på Brexit. Finde en holdbar løsning på migrantstrømmene. Og sætte en ny retning for det indre marked.
- Det er nu, vi skal vise, hvad vi vil med Europa. Det er nu, vi må gøre op med os selv, hvor EU skal bevæge sig hen.
- Socialdemokratiet ønsker et progressivt og socialt retfærdigt Europa. Stærke nationalstater i et stærkt fællesskab.
- Hvor vi sammen løser fælles problemer: Stigende ulighed, social dumping, migrationsstrømme, klimaforandringer, kriminalitet, terror, skattesnyd og usund skattekonkurrence mellem medlemslandene.
- EU har mange opgaver. Jeg vil i dag gerne fremhæve fem, som vi socialdemokrater vil lægge særligt vægt på:
 1. **Mere fælles skattepolitik.**
 2. **Fri bevægelighed skal være fair bevægelighed.**
 3. **Et ambitiøst og samlet svar på flygtninge- og migrantudfordringerne.**
 4. **Flere konkrete løsninger på grænseoverskridende problemer. Klima, kriminalitet, terror.**
 5. **Et EU, der udviser internationalt lederskab.**
- Jeg uddyber om lidt. Men det er i overskriftsform vores ambition for et nyt EU: Et EU, der løser de problemer, europæerne har. **Et Europa for folket.**

2. Frihedens og fredens fællesskab er truet

- Nu som altid er jeg glødende europæer og tilhænger af det europæiske samarbejde. EU har skabt fred på historisk krigsplaget kontinent. Sikret stabilitet og sikkerhed. Gjort os rigere og friere. Vi ville ikke være, hvor vi er i dag, uden EU.
- Og netop fordi jeg er EU-tilhænger, siger jeg: Hvis EU også om 10 år skal være frihedens og fredens fællesskab. Så skal meget i EU forandres.
- For når briterne vælger at forlade EU. Og så mange franskmænd stemte på Le Pen. Så hænger det også sammen med, at vi med det europæiske samarbejde ikke i tilstrækkelig grad har håndteret den stigende ulighed og andre negative konsekvenser af globaliseringen.
- Ja, har EU på nogle stræk direkte modarbejdet almindelige menneskers rettigheder og behov?
- Fri bevægelighed er for mange mennesker blevet til en unfair konkurrence. For meget marked. For lidt lønmodtagerrettigheder.

3. EU stod ikke sin prøve, da det gjaldt

- Og jeg må da være ærlig og sige, at jeg også har været skuffet over EU. For vi stod ikke prøven, da det virkelig gjaldt.
- Finanskrisen kastede Europa ud i arbejdsløshed. Med alvorlige sociale konsekvenser til følge. Uligheden og utrygheden voksede. Sydeuropa er stadig tyngt af stor gæld og sociale nedskæringer. Alt for mange unge har ikke fået ordentligt fodfæste på arbejdsmarkedet og får det måske aldrig.
- Eller når vi ser på de mange flygtninge og migranter, der er kommet til Europa de seneste år. På flugt eller på jagt efter én bedre tilværelse. Så må vi også konstatere, vi ikke havde styr på, hvordan vi skulle håndtere situationen. Det må aldrig ske igen.
- Hvad er så svaret? Nogen vil forlade og afvikle EU. Både på den ene fløj, og den anden fløj. Det løser ingenting. Det er ikke et svar, europæerne kan bruge til noget. Svaret er at blive og udvikle samarbejdet.
- Os, der er her i dag. Os, der vil et stærkt Europa; Et stærkt EU. Vi må faktisk prioritere det vigtigste. Og tage en ærlig diskussion om, hvordan vi skaber et samarbejde, som faktisk prioriterer det vigtigste og kan håndtere de udfordringer, europæerne har.
- EU bliver ikke bedre, hvis vi vender udfordringerne ryggen. Samtidig er det at gøre EU en bjørnetjeneste, hvis vi reducerer det til en diskussion om tonen i debatten.

4. Fem hovedprioriteter for et mere retfærdigt EU

- Det kræver først og fremmest, at vi bliver enige om, hvad EU skal. Jeg vil gerne fremhæve fem forhold i det jeg kalder et EU for folket:

1. **Mere fælles skattepolitik:** De finansielle og økonomiske strukturer er blevet mere og mere kompliceret de seneste årtier. Varer, arbejdskraft og kapital flytter sig på tværs af landegrænser, og det må vores skattepolitik afspejle i højere grad end i dag.

Vi vil en fælles skat på finansielle transaktioner. For at mindske risikoen for nye finanskriser. Og for at flytte investeringerne fra spekulation til produktion.

Fællesskaber fungerer kun, hvis alle bidrager med det, de skal. Og de seneste år har europæerne oplevet velfærden blive forringet, mens enkeltpersoner og virksomheder undslår sig skat. Det truer vores skattefinansierede velfærdssamfund.

Derfor er der brug for en stor samlet indsats mod skattely og skattesnyd. En solidaritetspagt, som bl.a. sætter en bund under selskabsskatten, og forhindrer landene i at konkurrere hinanden fattigere i et ræs mod bunden.

Sidste år blev solidaritetspagten til en fælles målsætning for alle europæiske socialdemokratier. Næste skridt er at gøre den til fælles europæisk politik.

2. **Fri bevægelig skal være fair bevægelighed:** Fri bevægelighed er på papiret et godt princip og har på nogle områder været en succes. Lande og virksomheder har fået lettere ved at handle med hinanden. Mennesker har kunnet rejse efter arbejde og uddannelse. Det har bundet os tættere til hinanden. Og gjort os rigere.

Men der er også problemer forbundet med den fri bevægelighed. I Danmark og mange andre EU-lande bliver lønmodtagerne presset på løn, vilkår og rettigheder. Fordi fri bevægelighed af arbejdskraft, kapital og varer har fået forrang for alt andet. Men det europæiske samarbejde skal ikke skabe utryghed og ulighed. Det skal gøre det modsatte.

Måske er en social protokol svaret? Så vi kan beskytte velfærdsydelser og lønmodtagerrettigheder. Både for borgernes skyld. Og for at sikre, at virksomheder reelt konkurrerer på lige vilkår.

3. **Styr på flygtninge- og migrantstrømmene:** Flygtninge- og migrantkrisen stopper ikke. Modsat Balkan i 90'erne, så står vi nu med et vedvarende pres på Europa. Det kræver europæisk handling på flere måder.

Først og fremmest: Styr på de ydre grænser. Og indtil der er styr på dem, må landene kontrollere deres egne. For der er en grænse for, hvor mange Europa kan tage imod, hvis vi også skal kunne integrere dem i vores samfund.

Lige så stor en sandhed det er, at vi ikke kan hjælpe alle i Europa. Lige så stor en sandhed er det, at mennesker på flugt skal hjælpes.

Derfor foreslår vi i dag, at Danmark stiller sig i spidsen for at få EU at til gennemføre historiens største genopretningsplan for Afrika. Inspireret af Marshallplanen for Europa efter 2. verdenskrig. For at hæve levestandarden og velstanden. Skabe stabilitet, fred og frihed.

På næsten alle parametre er Afrika verdens mest udsatte kontinent: Krig, konflikter, ulighed, skrøbelige stater, fattigdom. Klimaforandringerne vil gå hårdt ud over mange af landene. Og samtidig fordobles befolkningen frem mod 2050.

Vi kan ikke løse Afrikas problemer i Europa. Og lad det være sagt med det samme: de afrikanske lande bærer selv hovedansvaret for skabe en bedre fremtid for sine befolkninger.

Samtidig står det klart, at de ikke kan gøre det alene. Det internationale samfund – og særligt EU – må gøre mere.

Bla. ved at give europæiske virksomheder bedre vilkår for at investere i infrastruktur- og klimaprojekter. Ved at investere mere i uddannelse i landene. Og ved i langt højere grad at målrette udviklingsbistanden.

Imens vi er her, er mange af verdens ledere samlet i Davos. Til World Economic Forum. Sammen med lederne fra nogle af de største virksomheder. Flygtninge- og migrationspolitik er på dagsordenen.

Jeg vil gerne sende en hilsen herfra og sige: Hvis vi vil løse flygtninge- og migrantkrisen. Så skal vi løse de bagvedliggende årsager. Der er brug for en ny og ambitiøs plan for, hvordan mennesker i Afrika kan skabe sig selv en bedre fremtid og en bedre tilværelse i deres eget hjemland.

- 4. Flere fælles løsninger på grænseoverskridende problemer. Klima, kriminalitet, terror.** Mange af vor tids mest alvorlige problemer er grænseoverskridende. Kriminelle og kriminelle aktiviteter, der bevæger sig på tværs af landegrænser. Terrorister, som rekrutterer og koordinerer angreb i ét land fra et andet land.

Og så en af de største trusler mod vores samfund og vores børns fremtid: Klimaforandringerne. EU var udslagsgivende for, at resten af verden tilsluttede sig Paris-aftalen. Og EU viser lederskab på den grønne dagsorden. I sidste uge vedtog Parlamentet, at vi i Europa går efter et mål om, at 35 pct. skal være vedvarende energi i 2030. Ingen kan løfte den grønne dagsorden alene. Vi må løfte i flok.

5. **Et EU, der udviser internationalt lederskab.** USA har frasagt sig lederskabet i en tid, hvor der er mere brug for dem end nogensinde. Et Rusland der presser os. Et ustabil Mellemøsten og Nordafrika. Vi har brug for Trump for bordenden. Ikke Trump på Twitter. Men vi må erkende, at USA trækker sig tilbage. Ud af Paris-aftalen, ud af internationale handelsaftaler.

Når USA smider tøjlerne, må vi samle dem op. Alternativet er at lade verden fare frem uden nogen til at sætte retningen. Et ledelsesvakuum skal fyldes ud. Vi skal tage ansvaret for verdens udvikling på os. Tiden er ikke til enegang og laden-stå-til. Tiden er til fællesskab og lederskab.

5. Socialdemokratiet vil EU

- Så for at samle op:
 1. Mere fælles skattepolitik.
 2. Fri bevægelighed skal være fair bevægelighed.
 3. Et ambitiøst og samlet svar på flygtninge- og migrantudfordringerne.
 4. Flere konkrete løsninger på grænseoverskridende problemer. Klima, kriminalitet, terror.
 5. Et EU, der udviser internationalt lederskab.
- Det er vores vision for EU. Og ja, jeg har noteret mig, at vores meldinger har skabt røre rundt omkring.
- Man mener, vi blevet skeptikere. Fordi vi har en holdning til, hvilken politik EU skal føre. At vi skulle være blevet EU-modstandere. Fordi vi som socialdemokrater arbejder for, at EU bliver mere socialdemokratisk.
- Vi er jo ikke modstandere af EU, når vi siger, at sparepolitik i nedgangstider er forkert. Vi er modstandere af sparepolitik i nedgangstider.

- Vi er ikke modstandere af EU, når vi kritiserer unionen for på nogle punkter at føre borgerlig politik. Vi er modstandere af borgerlig politik.
- Det gør os ikke til EU-modstandere. Vi er også kritiske, når der bliver ført borgerlig politik i Danmark. Det gør os jo heller ikke til Danmark-modstandere.

6. Afslutning: Vi løser bedst de største udfordringer i fællesskab

- Danmark er en del af Europa. Vi hører til i EU.
- EU skabte fred på et krigshærgnet kontinent. Gjorde gamle fjender til fortrolige samarbejdspartnere. Som sammen skabte vækst, arbejdspladser og fremgang.
- Nu er tiden til at tage de næste skridt fremad. Finde ud, hvordan vi skaber et moderne EU, der tager ansvar for verden. Og ansvar for europæerne. Så den europæiske union også i fremtiden bliver europæernes union.
- Et Europa for folket
- Tak for ordet.